

Investeringsplanen för Europa – Frågor och svar

Bryssel den 20 juli 2015

1. Vad är investeringsplanen för Europa? Varför behöver vi den?

Sedan den globala ekonomiska och finansiella krisen lider EU av låga investeringsnivåer. Gemensamma och samordnade insatser på europeisk nivå krävs för att vända denna nedåttrend och med fast hand leda in Europa på vägen mot ekonomisk återhämtning, som är en topprioritering för Junckerkommissionen. Jämfört med toppnivån år 2007 har investeringarna sjunkit med ca 15 % i EU. På kort sikt fördröjer den svaga investeringsnivån den ekonomiska återhämtningen. På längre sikt skadar bristen på investeringar tillväxten och konkurrenskraften. Svag investeringsnivå i euroområdet har en betydande inverkan på aktiekapitalet, vilket i sin tur bromsar Europas tillväxtpotential, produktivitet, sysselsättningsnivåer och skapande av arbetstillfällen.

Investeringsplanen för Europa har tre mål: Undanröja hinder för investeringar genom att fördjupa den inre marknaden, ge synlighet och tekniskt bistånd till investeringsprojekt och smartare användning av nya och befintliga finansiella resurser. Enligt Europeiska kommissionens uppskattningar har investeringsplanen potential att tillföra 330–410 miljarder euro till EU:s BNP och skapa 1–1,3 miljoner nya arbetstillfällen under de kommande åren. Det finns tillräcklig likviditet i EU, men privata investerare investerar inte på de nivåer som behövs, bland annat på grund av bristande förtroende och osäkerhet, så investeringsplanen för Europa syftar till att åtgärda detta. För mer information, se detta [faktablad](#).

2. Vad är Europeiska fonden för strategiska investeringar (Efsi)? Hur finansieras den? Hur ska den nå målet om 315 miljarder euro?

Europeiska fonden för strategiska investeringar (Efsi) är kärnan i investeringsplanen. Efsis målsättning är att bryta den onda cirkeln av otillräckligt förtroende och underinvestering och nyttja likvida medel som innehas av finansinstitut, företag och privatpersoner vid en tidpunkt då de offentliga resurserna är knappa.

Efsi inrättas inom Europeiska investeringsbanken (EIB). Den kommer att mobilisera ytterligare investeringar i realekonomin på områden som infrastruktur, utbildning, forskning, innovation, förnybar energi och energieffektivitet. Den kommer också att inriktas på små och medelstora företag och medelstora börsnoterade företag (företag med 250–3 000 anställda). Efsi kommer att inriktas på projekt för att, bland andra mål, främja nya arbetstillfällen, långsiktig tillväxt och konkurrenskraft.

För att inrätta Efsi skapas en garanti på 16 miljarder euro. EU-garantin backas upp av en garantifond på 8 miljarder euro (hälften av beloppet) från EU-budgeten. EIB kommer att stå för 5 miljarder euro, vilket ger Efsi en förmåga att absorbera risker på 21 miljarder euro. EIB:s och Europeiska kommissionens erfarenheter visar att en euro i mindre prioriterad skuld ger upphov till fem euro i totala investeringar: en euro i mindre prioriterad skuld och ovanpå det fyra euro i prioriterad skuld. Detta innebär att en euro med skydd genom fonden genererar 15 euro i privata investeringar i den reala ekonomin som annars inte hade uppstått. Multiplikatoreffekten på 1:15 är ett försiktigt genomsnitt baserat på tidigare erfarenheter av EU-och EIB-program. För mer information, se detta [faktablad](#).

3. Vad blir nästa steg för investeringsplanen? När börjar Efsi fungera?

Den 28 maj 2015 nådde EU-lagstiftarna en politisk överenskommelse om förordningen om en europeisk fond för strategiska investeringar (Efsi). Det här är bara fyra och en halv månader efter det att kommissionen antog [lagstiftningsförslaget](#) den 13 januari. Medlemsstaterna gav enhälligt sitt godkännande den 10 mars och Europaparlamentets röstade i utskottet den 20 april. Europaparlamentets plenarförsamling gav sitt slutliga godkännande den 24 juni, vilket gör det möjligt för Efsi att tas i drift i början av hösten som planerat.

I [Europeiska rådets slutsatser](#) från december 2014 uppmanades EIB att inleda verksamheten genom att använda egna medel från och med januari 2015. EIB har redan [aviserat](#) flera projekt som måste förfinansieras (eller "lagras") inom ramen för investeringsplanen för Europa, där den ingår som

kommissionens strategiska partner.

Den 22 juli 2015 beslutade kommissionen att utöka EU-garantin till de projekt som förfinansierats av EIB och Europeiska investeringsfonden (EIF) och utnämnde tillsammans med EIB medlemmarna i styrelsen. Medlemmarna av investeringskommittén bör vara på plats i september 2015 efter en öppen ansökningsomgång. Europaparlamentet kommer att hålla en utfrågning i september för att godkänna kandidater till posten som verkställande direktör och vice verkställande direktör för Efsi. Kommissionen planerar att före utgången av 2015 ha inrättat ett europeiskt centrum för investeringsrådgivning (EIAH) som ska tas i drift under hösten 2015 och portalen för investeringsprojekt på europeisk nivå (Eipp).

4. Vad är portalen för investeringsprojekt på europeisk nivå? Vem genomför den?

Genom portalen för investeringsprojekt på europeisk nivå (Eipp) ska investerare få bättre kunskap om befintliga och framtida projekt i hela Europa i ett försök att öka insynen och maximera investerarnas deltagande i finansieringen (utan någon garanti för att dessa projekt kommer att finansieras av offentliga myndigheter). Projektets portal gör det möjligt för EU-baserade projektansvariga som söker extern finansiering att dela med sig av sina projekt och idéer med potentiella investerare. Den kommer att förvaltas av Europeiska kommissionen och bör vara i drift i slutet av 2015.

5. Vad är Europeiska centrumet för investeringsrådgivning? Vilket stöd kommer det att erbjuda?

Europeiskt centrum för investeringsrådgivning (EIAH) kommer att tillhandahålla en gemensam åtkomstpunkt till ett brett utbud av rådgivningstjänster till stöd för identifiering av projekt, utveckling och genomförande, tillgång till finansiering, användning av finansiella instrument och kapacitetsuppbyggnad. Centrumet ska öka kapaciteten hos offentliga och privata aktörer över hela unionen för att strukturera finansiellt sunda projekt för att dessa ska nå en tillräcklig utvecklingsgrad. Centrumet bör vara i drift senast hösten 2015.

6. Vilken förvaltningsstruktur har Efsi?

Efsi kommer att ha en styrelse som ger allmänna riktlinjer, består av tre experter från kommissionen och en expert från EIB och en investeringskommitté som ska fatta enskilda beslut om investeringar som bygger på den allmänna politiken om huruvida man ska använda EU-garantin för EIB:s transaktioner inom ramen för Efsi. Investeringskommittén kommer att bestå av åtta ledamöter och ledas av Efsis verkställande direktör. Profilerna för medlemmarna i investeringskommittén fastställs i förordningen om Efsi.

Styrelsen kommer att föreslå en kandidat till verkställande direktör och vice verkställande direktör för Efsi. Europaparlamentet ska ge sitt godkännande efter att ha genomfört en utfrågning. EIB:s ordförande ska sedan formellt utse verkställande direktör och vice verkställande direktör. Anställningstiden fastställs till tre år och kan förnyas en gång.

7. Hur garanterar förvaltningsstrukturen att Efsi är oberoende av offentliga och privata bidragsgivare? Vilka åtgärder som gäller ansvarighetsutkrävande kommer att finnas?

Medlemmarna av investeringskommittén ska vara oberoende experter med stor erfarenhet av marknaden. Detta kommer att säkerställa att det inte förekommer någon politisk inblandning i valet av projekt.

För att säkerställa en hög nivå av ansvarsskyldighet ska styrelsens ordförande och den verkställande direktören på begäran av Europaparlamentet eller rådet rapportera om hur Efsi fungerar, bland annat genom att delta i utfrågningar.

EIB:s ordförande ska också vara ansvarig inför Europaparlamentet i frågor som rör EIB:s finansierings- och investeringstransaktioner inom ramen för Efsi. Ordföranden kan uppmanas att delta i en utfrågning om Europaparlamentet har betänkligheter vad gäller dessa frågor.

8. Vilken roll har Europeiska investeringsbanken i beslutsfattandet?

Som bidragsgivare till Efsi kommer EIB att ha företrädare i styrelsen. Eftersom Efsi drivs inom EIB måste alla projekt som får stöd från fonden också godkännas enligt EIB:s normala förfaranden. Efsis finansiering till små och medelstora företag och medelstora börsnoterade företag genom Europeiska investeringsfonden (EIF) kommer också att kräva godkännande enligt EIF:s ordinarie förfaranden.

9. Vilken roll har Europaparlamentet och revisionsrätten i övervakningen av Efsi?

Förordningen om Efsi innehåller omfattande bestämmelser för att säkerställa Efsis ansvarsskyldighet inför Europaparlamentet. Övervakningen bygger på två huvudprinciper:

a) Rapportering: EIB kommer att rapportera i) två gånger per år till kommissionen och ii) en

gång om året till Europaparlamentet och rådet om EIB:s finansierings- och investeringstransaktioner enligt förordningen. Rapporten ska offentliggöras. Kommissionen kommer också att regelbundet rapportera till Europaparlamentet och rådet om förordningens tillämpning.

b) Ansvarsutkrävande: Europaparlamentet har rätt att när som helst anordna utfrågningar med Efsis styrelseordförande och verkställande direktör om hur fonden fungerar. Styrelseordföranden och den verkställande direktören är också skyldiga att omgående ge skriftliga eller muntliga svar på frågor från Europaparlamentet. Europaparlamentet och rådet kan också begära rapportering från kommissionen. EIB:s ordförande kan komma att kallas till en utfrågning i Europaparlamentet och måste omgående ge skriftliga eller muntliga svar på frågor som ställs av Europaparlamentet.

Revisionsrätten kommer att granska EU-garantin och de betalningar och återkrävda belopp som hör till EU:s allmänna budget enligt sina normala rutiner. Revisionsrättens nuvarande granskning av EIB:s verksamhet (som är fastlagd i en trepartsöverenskommelse mellan EIB, revisionsrätten och kommissionen) kommer inte att påverkas. EIB ska årligen tillhandahålla en riskbedömning till kommissionen och revisionsrätten om EIB:s och EIF:s finansieringstransaktioner inom Efsi.

10. Hur kan medlemsstaterna bidra till investeringsplanen?

Efsi är utformad på det mest flexibla sätt för att göra det möjligt för medlemsstaterna att delta. Medlemsstaterna kan bidra, direkt eller via sina nationella investeringsbanker, antingen enligt sin riskhanteringsförmåga (genom att komplettera bidragen från EU-budgeten och EIB), genom en investeringsplattform eller genom direkt medfinansiering av vissa projekt och verksamheter.

11. Kommer nationella bidrag till investeringsplanen att räknas som en del av ländernas underskott eller skuld och kommer dessa att beaktas vid tillämpningen av stabilitets- och tillväxtpakten?

Förordningen om Efsi innehåller en förklaring från kommissionen om behandlingen av bidragen från medlemsstaterna enligt stabilitets- och tillväxtpakten. Behandlingen av investeringsplattformar enligt stabilitets- och tillväxtpakten beror i första hand på Eurostats statistiska klassificering av sådana plattformar. Den statistiska behandlingen, i eller utanför regeringens balansräkning, styrs av samma Eurostatregler som de som gäller för de nationella investeringsbankerna. Investeringsplattformar med juridisk person kan för detta ändamål behandlas som specialföretag.

I allmänna ordalag klassificeras specialföretag inom regeringen om de inrättats av regeringen och fungerar som en offentligt organ. Om det gäller en investeringsplattform med flera aktieägare eller sponsorer, beror plattformens status på den eller de enheter som kontrollerar den enligt nationalräkenskapsreglerna. Om de nationella investeringsbankerna klassificeras inom regeringen eller deras transaktioner omdirigeras via regeringen, blir den viktigaste frågan vilken enhet som inrättar och kontrollerar specialföretaget.

Engångsbidrag från medlemsstaterna – antingen av staten eller av nationella investeringsbanker klassificeras i den offentliga sektorn eller agerar på uppdrag av staten – till tematiska eller multinationella investeringsplattformar i Efsi, bör i princip utgöra engångsåtgärder. Om så är fallet ska kostnaden för dessa engångsåtgärder inte tas med vid beräkningen av strukturella underskott inom stabilitets- och tillväxtpakten. De måste dock fortfarande tas upp i de offentliga räkenskaperna.

Förklaringen ändrar inte bestämmelserna. Den påminner bara om tillämpningen av de befintliga reglerna. Naturligtvis gör kommissionen en bedömning från fall till fall.

12. Om en medlemsstat bidrar till investeringsplanen kommer dessa pengar bara att gå till projekt i deras eget land?

Nej, bidrag från medlemsstaterna måste inte nödvändigtvis stanna kvar i deras eget land. Till exempel kan vissa nationella investeringsbanker finansiera investeringar i andra medlemsstater. De kan också inrätta medfinansieringsplattformar med grannländerna, och de kan investera i gränsöverskridande projekt.

13. Hur kan nationella investeringsbanker bidra med finansiering eller personal?

Nationella investeringsbanker inbjuds att bidra med finansiering antingen direkt till fonden, till gemensamma investeringsplattformar eller på projektnivå. När det gäller samarbetet med de nationella investeringsbankernas personal finns det redan nära samordning och expertisutbyte mellan EIB och de nationella investeringsbankerna. Detta kommer att uppmuntras ytterligare, eftersom nationella investeringsbanker kan bidra till investeringsplanens mål och genomförande med värdefull sakkunskap på fältet.

14. Vad är investeringsplattformar? Hur fungerar de?

Unionens storskalighet har betydelse när det gäller investeringar, så det är logiskt att offentliga eller

privata projektansvariga skapar tematiska investeringsplattformar (som liknar specialföretag) så att projekt kan slås samman, till exempel på områden som energieffektivitet eller bredband. Detta skulle göra det möjligt för Efsi och andra parter att finansiera projekt gemensamt. Det är tekniskt sett lättare och effektivare för Efsi att investera i ett särskilt verktyg med stort tillämpningsområde nationellt eller multinationellt än att avsluta mindre transaktioner med enskilda investerare.

Investeringsplattformar kan också vara geografiska: Inbegripet regionala, nationella eller gränsöverskridande plattformar. Vissa projekt, till exempel inom området för energisammanlänkningar, kan kräva samarbete och samfinansiering av flera regioner eller länder. Det föreskrivs inga regler för organisationen av dessa plattformar.

15. Kan tredjeländer delta i investeringsplanen? Hur kan de bidra?

För att maximera Efsis inverkan är det viktigt att den är öppen för bidrag från tredje parter, inklusive enheter utanför EU. Tredjeländer kan saminvestera i Efsi-projekt, antingen direkt eller via medfinansieringsplattformar. Efter överenskommelse med styrelsen kan tredjeländer också bidra med pengar till Efsi, men detta ska inte ge dem rätt att delta i beslutsfattandet eller att rösta i styrelsen.

Finansiering från Efsi kan gå till enheter från tredjeländer, men bara som en del av gränsöverskridande projekt mellan medlemsländer. Dessa skulle bestå av länder som omfattas av den europeiska grannskapspolitiken, inbegripet det strategiska partnerskapet, utvidgningspolitiken, Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller Europeiska frihandelssammanslutningen eller till ett utomeuropeiskt land eller territorium.

16. Vilken typ av projekt kommer Efsi att stödja?

Kontakter med den privata sektorn har visat att investerarna lägger särskild vikt vid solida kvalitetskriterier samt oberoende vid urvalet av de projekt som kan stödjas av investeringsplanen. Projekten bör 1) vara ekonomiskt lönsamma med stöd av initiativet, 2) vara tillräckligt mogna för att bedömas globalt eller lokalt, 3) ha europeiskt mervärde och överensstämna med EU:s politiska prioriteringar. Slutligen måste de när det är möjligt maximera finansiering från den privata sektorn. Projekten måste inte vara gränsöverskridande.

Användningen av EU-garantin kommer att göra det möjligt för EIB att gå utöver sin ordinarie verksamhet och göra riskablare investeringar. På så sätt kan EIB investera i mer riskfyllda projekt tillsammans med den privata sektorn, utan att riskera sin höga kreditvärdighetsbedömning (AAA).

17. Vilka kriterier kommer att användas för att välja ut projekt? Vilka projekt kommer att finansieras? Vem kommer att vara ansvarig för att besluta om projekten uppfyller kriterierna?

Projekten kommer inte att väljas ut av politiska orsaker. Det finns stränga kriterier för stödberättigande och inga landsspecifika eller sektorspecifika kvoter. Detta är avgörande för att locka privata investerare att delta i Efsi. All form av offentligt inflytande skulle avskräcka privata aktörer. En investeringskommitté, bestående av oberoende experter (ovan angivna), kommer att besluta om specifika projekt kan stödjas genom EU-garantin baserat på investeringsriktlinjerna och på en resultattavla med indikatorer.

Projekten kommer att väljas ut på grundval av deras "a dditionalitet" (dvs. att de inte skulle kunna förverkligas utan stöd av EU-garantin), ekonomiska lönsamhet, tillförlitlighet och trovärdighet och deras bidrag till viktiga tillväxtfrämjande områden i linje med EU:s politik. Dessa inbegriper utbildning och kunskap, innovation och den digitala ekonomin, energiunionen, transportinfrastruktur, social infrastruktur och naturresurser och miljö. Om möjligt ska de också mobilisera finansiering från den privata sektorn.

18. Vem kan ansöka om finansiering från Efsi och hur? Finns det något lägsta gränsvärde?

Följande kan ansöka om finansiering från Efsi: företag av alla storlekar, inklusive allmännyttiga företag, specialföretag eller projektföretag, små och medelstora företag (med färre än 250 anställda) och medelstora börsnoterade företag (med upp till 3 000 anställda), offentliga organ (utom medlemsstaterna själva), nationella investeringsbanker eller andra banker som tillhandahåller utlåning via mellanhänder, fonder och alla andra former av kollektiva investeringsverktyg och skräddarsydda investeringsplattformar.

I allmänhet finns det två tillvägagångssätt för att söka finansiering från Efsi. För det första kan alla projektansvariga kontakta EIB direkt och när som helst med sina förslag, efter sedvanlig ansökan på [EIB:s webbplats](#) för strategiska investeringar. Medlemsstaternas regeringar är inga så kallade grindvaktare i denna process. Projekt kan lämnas in när som helst, då detta är en dynamisk process. När EIB får ett projektförslag analyserar den förslaget och beslutar om det är lämpligt för finansiering från EIB eller Efsi (med stöd av EU-garantin). För det andra kan små och medelstora företag som är

intresserade av Efsis transaktioner som finansieras via Europeiska investeringsfonden (EIF) – små och medelstora företag och medelstora börsnoterade företag – hänvisa till information om EIF:s finansiella mellanhänder på [EIF:s webbplats](#).

19. Hur kommer Efsi att agera konkret när det gäller långsiktiga investeringsprojekt, till exempel projekt som kräver en stor andel offentliga medel (50 % eller mer)?

Detta är ofta fallet för att skapa ekonomisk lönsamhet i projekt som gäller energieffektivitet, infrastruktur och den digitala agendan (t.ex. bredband till avlägset belägna områden). Efsi kommer här som regel att försöka minska risken genom att stå för de mer riskfyllda delarna av investeringen ("förstaförlustskydd") och på så sätt uppmuntra till så stora privata investeringar som möjligt. Medlemsstaterna och de nationella investeringsbankerna kan tillhandahålla medfinansiering i olika projekt. På detta sätt kan de säkerställa en högre nivå av offentlig finansiering i ett visst projekt. Beroende på sektor och område kommer vissa projekt att generera mer intäkter än andra. Detta utgör i sig inget problem, eftersom Efsi kommer att ha en stor och diversifierad investeringsportfölj från många olika områden, från transport till utbildning och från energi till innovation.

Medlemsstaterna kan dessutom använda strukturfondsmedel för att finansiera projekt som kräver en hög andel offentlig finansiering och där det kan vara svårt att dra till sig privata investeringar på grund av de mer begränsade intäktsnivåerna.

20. Hur kommer Efsi hjälpa små och medelstora företag?

Efsi kommer att tillhandahålla finansiering (med hjälp av instrument såsom eget kapital, hybridkapital och annat kapital) för projekt som anses riskfyllda, som ofta saknas i det nuvarande ekonomiska klimatet. Detta skulle kunna vara till nytta för små innovativa nystartade bolag, som investerare tenderar anse utgöra en högre risk än mer etablerade eller större företag. En fjärdedel av de totala investeringar som frigjorts genom Efsi, eller 75 miljarder euro under tre år kommer att gå till små och medelstora företag och medelstora börsnoterade företag via Europeiska investeringsfonden (EIF), som är en del av EIB-gruppen. Små och medelstora företag får finansiering via särskilda fonder såsom specialföretag (SPV) eller mellanhänder, t.ex. banker.

EIF har redan börjat samfinansiering av små och medelstora företag: I maj 2015 undertecknade EIF ett första [avtal](#) med en fransk bank för att öka utlåningen till innovativa företag, följt av liknande avtal med banker i andra länder.

Efsis del avsedd för små och medelstora företag kommer att stödja befintliga medel från programmet för företagets konkurrenskraft och små och medelstora företag (Cosme) och stärka genomförandet av Cosmes lånegarantiinstrument som har uppvisat en stark efterfrågan på marknaden, men med begränsade budgetmedel. Tack vare en garanti som lämnas genom Efsi till Europeiska investeringsfonden (EIF) kommer man att kunna tidigarelägga undertecknandet av transaktioner med finansiella intermediärer i förhållande till vad som skulle ha varit möjligt med bara Cosmes budget. Detta kommer att skapa många positiva effekter, som leder till ytterligare investeringar, tillväxt och snabbare ekonomisk återhämtning.

21. Vilken är skillnaden mellan de projekt som för närvarande finansieras av EIB och de projekt som finansieras av Efsi? Vad är den s.k. "additionalitetsprincipen"?

"Additionalitet" innebär att ett projekt inte skulle kunna förverkligas utan stöd av EU-garantin och att andra former av finansiering inte fanns tillgängliga för projektet på grund av dess riskprofil.

Efsis verksamhet kompletterar EIB:s traditionella verksamheter eftersom den är inriktad på en annan riskprofil. Efsi kommer till exempel att investera i spetsteknik och innovation och finansiera projekt som upplevs som mer riskfyllda på grund av deras landrisk och den privata sektorns ovilja att ta risker.

EIF kommer liksom tidigare att fortsätta att finansiera små och medelstora företag och medelstora börsnoterade företag, men Efsi kommer att göra det möjligt att låta detta ske i större skala, till företag med mer riskfyllda eller mer innovativa profiler och snabbare än vad som kan förväntas genom EIF.

22. Hur kommer kommissionen se till att en fond som i princip är beroende av privat deltagande investerar i projekt som syftar till att främja hållbar och miljövänlig ekonomisk tillväxt?

Fonden kommer att besluta vilka projekt den ska investera i enligt investeringsriktlinjerna. Investeringskommittén kommer att besluta om enskilda projekt, på grundval av deras meriter. Lönsamhetskriterierna varierar beroende på sektorns art: förnybar energi skiljer sig från transporter, som i sin tur skiljer sig från utbildning. Främjande av hållbar och miljövänlig ekonomisk tillväxt, skapande av högkvalitativa arbetstillfällen, även i fråga om konkurrenskraft, är frågor som sannolikt kommer att beaktas i detta sammanhang, särskilt genom beräkning av en resultattavla som används för bedömningen av projekt.

23. Hur kommer kommissionen se till att Efsi åtgärdar makroekonomiska obalanser

mellan EU-länderna och särskilt att de mest problemtyngda ekonomierna drar fördel av dessa investeringar?

Problemtyngda ekonomier utgör i allmänhet en högre risknivå för investerare. Genom att låta EIB ta större risker kommer Efsi också att underlätta investeringar i de regioner som drabbats värst av krisen.

Medlemsstaterna uppmanas att fortsätta utnyttja strukturfonderna för regionala och lokala projekt som bidrar till social och ekonomisk sammanhållning. Efsi kommer inte att ha medel som är öronmärkta för vissa sektorer eller regioner. Som sagt kommer dock lönsamhetskriterierna att variera beroende på sektor och samhälleliga intäkter, vilket kommer att beaktas i detta sammanhang. Hur som helst kommer Efsi att finansiera projekt i hela EU och det tekniska biståndet kommer att öka avsevärt för att alla länder ska kunna uppvisa väl utformade, lönsamma och investeringsbara projekt.

24. Kommer Efsi-projekten att omfattas av reglerna om statligt stöd?

Finansiering från Efsi utgör inte statligt stöd i den mening som avses i EU-fördragen, och finansiering från Efsi kommer inte att behöva godkännas av kommissionen enligt EU:s regler om statligt stöd. Efsis transaktioner kommer att åtgärda marknadsmisslyckanden eller suboptimala investeringssituationer som inte, eller inte i samma utsträckning, annars skulle ha genomförts, och projekt som stöds av Efsi kommer i normalfallet ha en högre riskprofil än projekt som stöds av EIB:s normala verksamhet.

Projekt som stöds av Efsi kan dock också erhålla ekonomiskt stöd (medfinansiering) från EU:s medlemsstater. Sådan samfinansiering är, såvida den inte beviljats på marknadsvillkor, statligt stöd som måste godkännas av kommissionen.

Kommissionen har under de två senaste åren genomgått en [omfattande modernisering av sina regler för statligt stöd](#). Den uppdaterade regelverket för viktiga ekonomiska sektorer, t.ex. bredband, luftfart och energi för att se till att skattebetalarnas pengar används på rätt sätt för smarta stödåtgärder som bidrar till ekonomisk tillväxt och inte skadar rättvis konkurrens. Kommissionen kommer att bedöma Efsi-projekten som samfinansieras av medlemsstaterna på grundval av de moderniserade reglerna om statligt stöd.

För att stödja Efsi kommer kommissionen att bedöma medlemsstaternas medfinansiering som en prioritering och påskynda hanteringen. Kommissionen ska slutföra sin bedömning senast sex veckor efter att ha mottagit den erforderliga informationen från medlemsstaten. För att stödja den påskyndade processen kommer kommissionen att inrätta en intern arbetsgrupp, inrätta en arbetsgrupp där medlemsstaterna kan utbyta bästa praxis och ge råd till medlemsstaterna i realtid om hur projekt kan planeras i linje med EU:s regler för statligt stöd.

Den påskyndade processen tillgodoser särskilda behov av att överbrygga det nuvarande investeringsgapet i EU och bristen på riskkapital för ekonomiskt lönsamma projekt som Efsi försöker hantera genom att mobilisera privata investeringar, och den särskilda form av finansiering som de kommer att tillhandahålla.

EU:s regler för statligt stöd går hand i hand med investeringsplanens mål att åtgärda marknadsmisslyckanden och att mobilisera privata investeringar. Reglerna för statligt stöd garanterar att projekten tillgodoser faktiska behov, kostnaderna hålls nere och garanterar att de offentliga medlen verkligen behövs för att få igång projekten.

25. Var kommer EIB-garantin på 8 miljarder euro ifrån? Vem finansierar denna?

Av de 16 miljarder euro som EU ger som en garanti kommer en EU-garantifond på 8 miljarder euro (50 % av det totala värdet) att inrättas för att begränsa en eventuell inverkan på EU-budgeten genom potentiella anspråk på EU-garantin. Dess nivå (50 % av garantins värde) har valts så att EU kan klara av eventuella risker med tillräcklig säkerhetsmarginal. Garantifonden på 8 miljarder euro inrättas bara för att underlätta betalningen av eventuella anspråk på garantin, eftersom man därigenom undviker plötsliga kostandsnedskärningar eller omfördelningar. Den gör således budgetramen mer överskådlig och förutsägbar men är inte i sig nödvändig för att garantin ska fungera.

För att inrätta EU:s garantifond omfördelas 8 miljarder euro inom ramen för EU:s budget. Av detta belopp kommer 5 miljarder euro att omfördelas från befintliga EU-program (2,2 miljarder euro från Horisont 2020 och 2,8 miljarder euro från Fonden för ett sammanlänkat Europa) och 3 miljarder euro kommer från EU-budgetens marginaler.

26. Varför vill kommissionen skära ned budgetarna för programmen Horisont 2020 och Fonden för ett sammanlänkat Europa? Anser inte kommissionen att forskning är en prioritering?

Investeringar i forskning är och förblir en prioritering för EU och investeringsplanen för Europa kommer att vara avgörande för att stödja forskningsrelaterade projekt i hela Europa. Tack vare investeringsplanen kommer de totala investeringarna i forskning och innovation som mobiliseras genom EU-budgeten under de kommande åren att vara större än vad som hade varit fallet med bara

Horisont 2020.

Kommissionens mål är att se till att europeiska innovationer kan släppas ut på marknaden av nya företag med hjälp av lämpliga ekonomiska instrument. Efsi kommer att finansiera mer riskabla – och därmed mer innovativa – projekt, vilka oftast utgör det första steget för att skapa nya och större företag som drivs av forskning.

Omfördelningen av 2,2 miljarder euro från Horisont 2020 till garantifonden motsvarar bara 2,9 % av det totala anslaget för Horisont 2020 under 2014–2020. Efter omfördelningen kommer anslaget för Horisont 2020 fortfarande vara 39 % högre i löpande priser än det i sjunde ramprogrammet 2007–2013 (26 % i fasta priser). Inom Horisont 2020 kommer EU:s budgetposter för Europeiska forskningsrådet, Marie Curie-åtgärderna och "Spridning av spetskompetens och breddat deltagande" inte att bidra till finansieringen av Efsi.

27. Varför tas pengar från innovation men inte från andra politikområden, som t.ex. jordbruk?

Efter långa förhandlingar antog EU 2013 en flerårig budgetram på 1 biljon euro för 2014–2020. Den fleråriga budgetramen är uppdelad i olika rubriker (t.ex. konkurrenskraft, sammanhållning, jordbruk, yttre åtgärder). En överföring av medel mellan rubrikerna kräver en ändring av den fleråriga budgetramen som bara kan beslutas genom enhällighet mellan medlemsstaterna. En sådan ändring skulle kräva komplicerade och tidsödande förhandlingar med osäker utgång.

Dessutom, eftersom investering i mer riskfyllda projekt och företag är en av Efsis prioriteringar kommer de medel som omfördelas fortfarande stödja innovation men genom andra instrument.

28. Hur kommer dessa 8 miljarder euro fördelas över tiden?

De första bidragen till Efsi kommer att göras under 2015 och 2016. Därefter kommer de återstående budgetanslagen att spridas under kommande år. Till exempel planeras i budgetförslaget för 2016 betalningar på 500 miljoner euro och åtaganden på 2 miljarder euro för Efsi, varav 707 miljoner euro från Horisont 2020 och 620 miljoner euro från FSE och 703 miljoner euro från marginalen. De belopp som presenterades i den särskilda [ändringsskrivelsen](#) förde budgetförslaget för 2016 i linje med den överenskommelse som nåddes den 28 maj 2015.

29. Måste budgeten ändras för att man ska kunna utnyttja marginalen under utgiftstaket för 2015?

Budgeten för 2015 har redan ändrats för att tilldela Efsi de ursprungliga anslag som fonden behöver genom [utkast till ändringsbudget nr 1](#) (FÄB 1).

30. Innebär inte förstaförlustgarantin att fonden kan belastas med vissa förlustbringande projekt under flera decennier? Kommer Efsi att möjliggöra finansiering av projekt som skulle vara för riskabla för EIB?

EIB är en offentlig bank vars verksamhet inte i första hand syftar till vinst. Vad den kan göra begränsas av att den är en bank som måste återbetala de medel den använder för att låna ut pengar och hantera riskerna i sin portfölj. Efsi kommer dock att täcka en del av riskerna så att banken kan finansiera ytterligare projekt med högre riskprofil.

Avsikten är att Efsi inte ska bli den enda finansieringskällan. Målet är att Efsi ska skydda andra investerare mot en första förlust, vilket gör investeringarna mer attraktiva för dessa investerare. Projekt kommer enbart att väljas ut om – på grundval av Efsis deltagande – en lämplig multiplikatoreffekt kan uppnås genom att privata investerare attraheras, och om projekten är ekonomiskt lönsamma. Givetvis kommer vissa projekt att generera högre intäkter än andra.

Förlängningen av en garanti till ett projekt kommer att godkännas av en oberoende expertnämnd – investeringskommittén – på grundval av sin kvalitet. Vissa projekt kan ge förlust men fondens övergripande resultat ska generera långsiktiga intäkter till offentliga och privata investerare och således positiv avkastning på skattebetalarnas pengar.

31. Varför har lån, eget kapital och garantier större hävstångseffekt än bidrag?

Den större hävstångseffekten uppstår genom att EIB lånar mer mot pengarna istället för att ge pengarna direkt till de slutliga mottagarna. De 21 miljarderna euro från Efsi gör att EIB kan låna ca 3 gånger så mycket och sedan investera i eller finansiera de slutliga mottagarna, istället för att ge 21 miljarder euro direkt som bidrag.

32. Det finns för lite kapital, för lite kontanter, bara finansieringslösningar.

Detta är en smart användning av offentliga medel för att kanalisera privata medel till investeringar. För att inrätta Efsi skapas en garanti på 16 miljarder euro inom ramen för EU:s budget. Dessa pengar kommer att ge EIB kapacitet att bära risker. Tillsammans med EIB-medlen på 5 miljarder euro

kommer denna garanti att täcka den högre risken hos strategiska investeringar och därigenom mobilisera privata medel som i nuläget inte investeras i den reala ekonomin. Fonden startar således med en betydande genomslagskraft samtidigt som dess verksamhet kan expandera ytterligare med tiden. Kommissionen och EIB har vidare kommit fram till att ett hävstångsmått på 1:15 är sunt och genomförbart. EIB har stor erfarenhet på området.

Utöver de 315 miljarder euro som mobiliseras genom Efsi behöver de europeiska struktur- och investeringsfonderna användas mer effektivt, vilket kommer att multiplicera fondens effekter. Slutligen kan medlemsstater och privata investerare delta i fonden eller i enskilda projekt.

33. Pengar kommer att gå till relativt säkra projekt som skulle ha finansierats ändå. Tränger inte investeringsplanen ut privata investerare?

Efsi inriktas på projekt med högre risk som den privata sektorn skulle ha finansierat själv utan EU-garantin. Den bidrar till att finansiera projekt som inte skulle kunna finansieras enbart av den offentliga eller den privata sektorn. Efsi har inte som mål att finansiera projekt som skulle kunna få finansiering av den privata sektorn, på nationell nivå eller med andra EU-medel. Efsi kommer bara att finansiera i genomsnitt 20 % av den totala investeringen och överlåta resterande 80 % till andra finansieringskällor.

34. Multiplikatoreffekten 1:15 anses av kommissionen och EIB som "ett försiktigt genomsnitt baserat på tidigare erfarenheter från EU- och EIB-program". Vilka konkreta erfarenheter hänvisar ni till?

Vid flera tillfällen har företrädare för EIB sagt att multiplikatoreffekten på grundval av EIB:s erfarenheter anses "försiktig". EIB:s riskavdelning har lång erfarenhet av utlåningsverksamhet till olika sektorer. Exempelvis genererar EIB:s kapitalökning från 2012 till 2013 en multiplikatoreffekt på 1:18. På kommissionens sida tyder erfarenheter från ramprogrammet för konkurrenskraft och innovation och garantiinstrumentet för små och medelstora företag (CIP-SMEG-programmet) (finansiering till små och medelstora företag) på en multiplikatoreffekt på ca 1:30.

35. Vilka konkreta uppgifter finns tillgängliga? Är dessa historiska erfarenheter relevanta för nuvarande situation med åtstramade nationella budgetar?

Multiplikatoreffekten är ett uppskattat genomsnitt och det finns ingen direkt koppling till nationella budgetsituationer. En viktig del av multiplikatoreffekten är den stimulans som privata investerare får. I jämförelse med situationen för några år sedan finns det i dag en hög likviditetsnivå i EU, vilket innebär att privata investerare har likviditet som de kan mobilisera för investeringar.

36. Vilka typer av finansieringsinstrument kommer Efsi att använda för att locka privata eller offentliga investerare att investera i ett projekt?

Efsi kommer att använda ett brett urval av finansieringsinstrument och vara flexibel vid valet av instrument, beroende på projektet i fråga och i syfte att finna de mest effektiva finansieringslösningarna. Efsi kan exempelvis använda skuldinstrument, garantier, egetkapitalinstrument, hybridkapitalinstrument, kreditförstärkningsinstrument och riskkapital. Fonden kan finansiera projekt direkt eller delta i andra fonder som finansierar olika projekt.

37. Hur länge kommer Efsi vara i drift? Vilken löptid har fonden?

Efsi har en inledande investeringsperiod på fyra år. Efter tre år kommer den att bli föremål för en oberoende utvärdering. Kommissionen kommer att offentliggöra en rapport som bedömer fondens EU-omfattande inverkan på investeringar, sysselsättning och tillgång till finansiering för små och medelstora företag och medelstora börsnoterade företag. På grundval av denna rapport ska kommissionen lämna förslag till medlagstiftarna för att fastställa en ny investeringsperiod med lämplig finansiering om

- det i rapporten dras slutsatsen att Efsi uppnår sina mål och att upprätthållandet av en ordning för stöd till investeringar är motiverad, eller
- det i rapporten dras slutsatsen att Efsi inte uppnår sina mål, men att det ändå är motiverat att behålla en ordning för stöd till investeringar. I detta fall kommer kommissionen att anta ett förslag om ändring av Efsi i syfte att åtgärda de brister som identifierats.

38. Många investeringshorisonter är längre än löptiden för Efsi. Hur ska detta hanteras?

De projekt som genomförs med stöd av Efsi är EIB- och EIF-projekt och kommer att övervakas av dem oberoende av investeringsperiodens längd.

39. Kan Efsis låne- och riskfinansieringsinstrument kombineras med strukturfonderna?

Medlemsstaterna kan använda strukturfonderna för att investera i stödberättigade projekt, parallellt med Efsi. Medlemsstaterna och de regionala myndigheterna uppmanas också att nyttja de EU-medel

som de förfogar över så effektivt som möjligt till stöd för investeringar, genom att fokusera på nyckelområden och maximera multiplikatoreffekten för varje investerad euro. Detta innebär en ökad användning av finansieringsinstrument i form av lån, eget kapital och garantier, i stället för traditionella bidrag.

När det gäller investeringsplanen är ambitionen att åtminstone fördubbla användningen av innovativa finansieringsinstrument i de europeiska struktur- och investeringsfonderna från 2014 till 2020. Den ökade användningen av innovativa finansieringsinstrument bör, i stället för bidrag, ge en ökad inverkan för varje investerad euro.

Genom att fördubbla antalet innovativa instrument och använda multiplikatoreffekten skulle åtminstone 20 miljarder euro i ökade investeringar i den reala ekonomin kunna mobiliseras mellan 2015 och 2017.

Medlemsstaterna uppmanas att på bästa sätt nyttja de EU-medel som fortfarande är tillgängliga inom programperioden 2007–2013 och se till att de används fullt ut till stöd för denna investeringsplan.

40. Finns det en överlappning mellan Efsi och de europeiska struktur- och investeringsfonderna?

Nej, EFSI-förordningen syftar till fullständig komplementaritet mellan Efsis riskfinansieringsmöjligheter och riskerna i de europeiska struktur- och investeringsfonderna.

Båda källorna har olika syften och genomförs med olika finansieringsinstrument. Medan Efsi är inriktad på att locka privata investerare till lönsamma projekt, består större delen av de europeiska struktur- och investeringsfonderna (Esif) av bidrag.

Kommissionen håller på att utarbeta konkreta riktlinjer för förvaltningsmyndigheterna beträffande hur man bättre kan förena dessa möjligheter. Dessutom uppmanas medlemsstaterna att åtminstone fördubbla användningen av innovativa finansieringsinstrument för att optimera strukturfondernas inverkan i framtiden.

För att ta ett påhittat exempel: att uppföra en tullbelagd väg i ett industricentrum skulle kunna locka investerare och skulle därför enklare kunna finansieras genom Efsi. Men att uppföra en icke tullbelagd väg i ett landsbygdsområde skulle sannolikt inte locka privata investerare och finansieras därför bättre genom de europeiska struktur- och investeringsfonderna (Esif).

MEMO/15/5419